

1983-09-26

11.1211-783-82

planer

Se sändlista

Utvidgning av och ändring av föreskrifter samt fastställande av skötselplan för naturreservatet Sandviken, Östergarns socken

Genom länsstyrelsens beslut den 12 augusti 1969 förklarades Sandviken i Östergarns socken som naturreservat.

Gotlands kommun har ställt medel till länsstyrelsens förfogande för upprättande av en skötselplan för reservatet.

Ett upprättat förslag som även innefattade förslag till utvidgning av reservatet och ändring av föreskrifterna har remitterats till myndigheter och organisationer.

Statens naturvårdsverk föreslog i sitt yttrande bl a att reservatet skulle utvidgas till att även innefatta samfälld mark öster om reservatet för att komma tillrätta med oreglerad camping som där förekommit. Länsstyrelsen har tidigare ingående behandlat frågan om camping öster om reservatet med utredning av markägförhållanden och framläggande av olika alternativa lösningar. Företrädare för naturvårdsverket pläderade då mycket starkt emot en föreslagen reservatbildning för aktuella samfälligheter vilket kom att få en avgörande inverkan på länsstyrelsens fortsatta handläggning av campingfrågan. Länsstyrelsen är inte beredd att ta upp den kontroversiella frågan om eventuellt reservat för den samfälliga marken i samband med aktuellt skötselplanearbete.

Länsstyrelsen har reviderat skötselplaneförslaget i vissa andra avseenden.

Beskrivning av naturreservatet

Naturreservatets namn	Sandviken
Kommun	Gotland
Socken	Östergarn
Fastighet	Strandridaregården 1:2
Lägesbeskrivning	Topografiska kartbladet 069 2 (6J 50) Ekonomiska kartbladet 069 36 (6J 3g)
Areal	22,7 ha
därav landareal	8,7 ha
Markägare	Gotlands kommun
Naturvårdsförvaltare	Gotlands kommun

10

1983-09-26

11.1211-783-82

Grund för beslutet

Området består av en ca 600 m lång och 150 m bred sandstrand med tillhörande vattenområde vid den norra delen av Sandviken. Närmast vattnet bildar sanden en ca 20 m bred vall av låga dyner. Karaktärsväxter på dessa dyner är högvuxna gräs som strandråg, rörsvingel och kvickrot samt den i sen tid till Gotland invandrade sandsallaten.

Innanför stranddynerna vidtar en 40-80 m bred sandgräshed bevuxen med bl a sandsvingel, östersjörör, sandstarr, gulmåra, harklöver, backtimjan, getväppling, höskallra och gulkämpar. På den inre delen av sandgräsheden står smågrupper av tallar och enstaka enbuskar.

Längs områdets norra gräns växer en ca 40 m bred bård av bitvis glesstammig tallskog. Undervegetationen domineras av gräs som rödven, kruståtel och vårbrodd samt örter som svartkämpar och vitmåra.

Området är sommartid en välbesökt badplats.

Ändamålet med reservatet är att bevara ett område som är av väsentlig betydelse för allmänhetens friluftsliv samt att bibehålla områdets karaktär av öppen sandstrand.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, ändrad och omtryckt 1974:1025) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogade beslutskarta (bilaga 1) som naturreservat. Jämfört med tidigare (beslut 1969-08-12) innebär det, att reservatet utvidgas till att omfatta även ett vattenområde utanför stranden, med gräns 300 m från vattenlinjen.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen, med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484), att nedan angivna föreskrifter skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

- Uppföra byggnad annat än som erfordras för områdets nyttjande till bad- och friluftsliv.
- Anlägga brygga.

1983-09-26

11.1211-783-82

- Anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel.
- Dra fram mark- eller luftledning.
- Anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och fridlysningstavlor undantagna.
- Anlägga eller upplåta plats för tältning eller husvagnsupställning.
- Använda kemiska bekämpningsmedel.
- Släppa ut avloppsvatten med undantag för redan befintlig avloppsledning från fastigheten Falhammars 1:24.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- Bedriva täkt eller gräva, spränga, borra, schakta, dika, dämna, dränera, utfylla, plöja eller utföra annan markbearbetning.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till mark förpliktigas tåla att de åtgärder som framgår av i detta beslut ingående fastställd skötselplan vidtas inom området.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar skall förbud gälla att

- Tälta eller ställa upp husvagn.
- Göra upp öppen eld. Medförd grill eller fältkök får dock användas.
- Parkera annat än på därför iordningställda platser.
- Framföra motorfordon eller andra transportmedel annat än på därför avsedda tillfartsvägar och parkeringsplatser.
- Vindsurfa.
- På ett störande sätt använda radioapparat, grammofon, bandspelare, musikinstrument eller dylikt.
- Anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

- Naturvårdsförvaltare skall vara Gotlands kommun. Vid förvaltningen skall samråd fortlöpande äga rum med länsstyrelsen. Na-

ket

1983-09-26

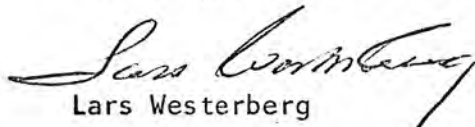
11.1211-783-82

turvårdsförvaltaren har att följa de direktiv som länsstyrelsen kan komma att meddela.

- ./. - Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogad skötselplan.
- ./. Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet har deltagit landshövdingen Lars Westerberg jämte ledamöterna Eric Carlsson, Torsten Frölich, Torsten Gustafsson, Fred Henningson, Bertil Jakobson, Ingvar Kolmodin, Henry Lindkvist, Jan Lundgren, Per Axel Nilsson, Lars Persson, Lennart Pettersson, Yngve Pettersson, Ingibjörg Sigurdsdottir och Bertil Wiberg.

I den slutliga handläggningen har även deltagit länsrådet Jan Björklund, byrådirektören Margareta Cedergren, länsarkitekten Peter Ringborg, länsantikvarien Bengt Schönback, överlantmätaren Ove Lundgren och avdelningsdirektören Per Hansson, föredragande.

Lars Westerberg

Per Hansson

SKÖTSELPLAN

Skötselplanen omfattar dels denna textdel, dels bifogade skötselplanekartor 1, 2 och 3 (bilaga 2, 3 och 4). Skötselplanen upprättades under år 1982.

ALLMÄN BESKRIVNING

Naturförhållanden

Se beslut.

Reservatsbestämmelser

Se beslut.

Byggnader

Inom naturreservatet, några meter från dess östra gräns, ligger en mindre sommarstuga. Ägare är Edith Lindström, Visby, som arrenderar ett markområde om ca 1 000 m² av Gotlands kommun. Se vidare bifogad kontraktskopia (bilaga 5).

Tillgänglighet

Området ligger i omedelbar anslutning till allmän väg. Reguljära kommunikationer saknas.

Anordningar för friluftslivet (se skötselplanekarta 2)

Inom området finns tre parkeringsplatser. Den västra av dessa rymmer ca 80 bilar, de två norra ca 25 bilar vardera.

Inom området finns även tre torrklosetter samt 13 sopställ.

En gungställning står utställd i skogsbrynet i områdets västra del.

Vid den västra parkeringsplatsen finns en telefonkiosk.

Information

Informationsskyltar finns uppsatta vid var och en av de tre parkeringsplatserna. Skyltarna är dock i dålig kondition och svår-
lästa.

Utmärkning av reservatets gräns

Gränsmarkeringar och stängsel saknas.

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

Målsättning

Syftet med områdets skötsel är att bevara områdets rika möjligheter till bad och friluftsliv för allmänheten samt dess karaktär av öppen sandstrand.

Hävd av skogen

Skötselområde 1

Beskrivning: En ca 40 m bred bård av glesstammig tallskog längs områdets norra gräns. Begränsas i söder av den körväg som löper genom större delen av reservatet (se skötselplanekarta 1).

För att tallbeståndet verkligen skall få möjlighet att utvecklas till ett stormfast bestånd med god kronutveckling är det viktigt att beståndsvårdande röjning och gallring göres tidigt och långt innan beståndet börjar lida av överslutenhet. Konkurrensen om ljus och näring mellan olika trädindivider i överslutna bestånd leder till dålig kronutveckling med högt ansatt trädkrona och till svag rotutveckling. Båda effekterna gör beståndet mycket känsligt för stormfällning och i detta strandnära och vindexponerade läge är det särskilt viktigt att denna utveckling, genom röjning och gallring, avbrytes i tid.

Mål: Tallbeståndet skall utvecklas till ett stormfast bestånd med god kronutveckling. Det skall ge vindskydd för stranden vid frånlandsvind och vara avskärmande mot innanförliggande bebyggelse.

Engångsåtgärd: En grundläggande genomgallring och röjning utförs snarast.

Underhållsåtgärd: Återkommande gallring och röjning skall ske så att tallarnas kronor utvecklas och området hålls framkomligt åtminstone med stigar.

Skötselområde 2

Beskrivning: Sandgräsheden och stranddynerna (se skötselplanekarta 1). Sedan betet upphört i detta område, har detta successivt börjat koloniserats av främst tall, i viss mån även av en.

Mål: Att förhindra vidare igenväxning av området och till viss del även återställa områdets tidigare än öppnare karaktär.

Engångsåtgärd: Samtliga tallplantor och småtallar med en höjd under ca två meter röjs bort. De större tallarna och samtliga enar sparas.

Underhållsåtgärder: Nyuppkomna tallplantor tas bort genom röjning vart femte år.

ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Friluftsanordningar

De anordningar för friluftsliv som för närvarande finns i området - parkeringsplatser, torrklosetter, sopställ, gunga och telefonkiosk - torde för närvarande vara tillräckliga.

Renhållning

Naturvårdsförvaltaren svarar för renhållningen, vilken omfattar regelbunden tömning av toaletter och sopställ. Renhållningen skall omfatta även en årlig städning av hela området, utförd under våren.

Borttagande av tång (släke)

Gotlands kommun brukar med något års mellanrum ta bort ruttnande, illaluktande tång s k släke från allmänna badplatser för att höja badplatsen kvalitet. Så sker även i Sandviken. För att undvika omfattande körskador skall endast den på bilaga 3 redovisade släkevägen användas som transportväg till och från stranden. Transport av tång från strandens norra och södra delar skall ske så nära vattnet som möjligt.

Körväg och ramper för rörelsehindrade

För att underlätta för rörelsehindrade att bada bör antingen släkevägen förbättras så att den kan användas som körväg för rullstolar eller en särskild iordningställd väg vid sidan av släkevägen anläggas. En eller flera ramper bör dessutom iordningställas för att underlätta bad. Samråd bör ske om detaljer med Handikappades centralkommitté.

Parkeringsplatser

Den västra parkeringsplatsen har utökats under 1983 av kommunen och rymmer nu ca 80 bilar. De båda övriga P-platserna är små och dåligt avgränsade. Bilister kör in bilar i närliggande skog för att få skugga.

Engångsätgärd: Ett något större område hårdgöres vid de båda mindre P-platserna varefter stenar läggs ut i kanterna. Viktigt att alla träd i närheten sparas.

Information

För närvarande är området bristfälligt skyltat med informationstaylor. Sådana uppsätts på fem olika platser, dels vid de tre parkeringsplatserna, dels vid områdets gränser i öster och väster (se skötselplanekarta 3). Skyltar tas fram av länsstyrelsen och sätts upp av naturvårdsförvaltaren.

Utmärkning av reservatets gräns

För att tydligt markera reservatsgränsen och förhindra otillåten fordonstrafik i området sätts stängsel upp längs större delen av reservatets gräns (se skötselplanekarta 3). Stängslet bör till största delen vara av mycket enkelt slag med träslanor som lätt kan passeras över eller emellan. Runt parkeringsplatserna bör dock läggas ut stenar. Vid den västra och den östra parkeringsplatsen lämnas vardera en större öppning, genom vilken det fordon som av naturvårdsförvaltaren används vid den regelbundna renhållningen kan komma in och ut. Då de ej används, skall de vara spärrade av vägbommar. Vid parkeringsplatserna bereds allmänheten tillträde till området genom passage mellan de utlagda stenarna. Vid den mellersta parkeringen förses infarten till släkevägen med vägbom.

Bilagor

Beslutskarta, skala 1:5 000	Bilaga 1
Skötselplanekarta 1, skala 1:3 125	Bilaga 2
Skötselplanekarta 2, skala 1:3 125	Bilaga 3
Skötselplanekarta 3, skala 1:3 125	Bilaga 4
Arrendekontrakt	Bilaga 5

tillhör länsstyrelsens beslut
1983-09-26, dnr 11.1211-783-82

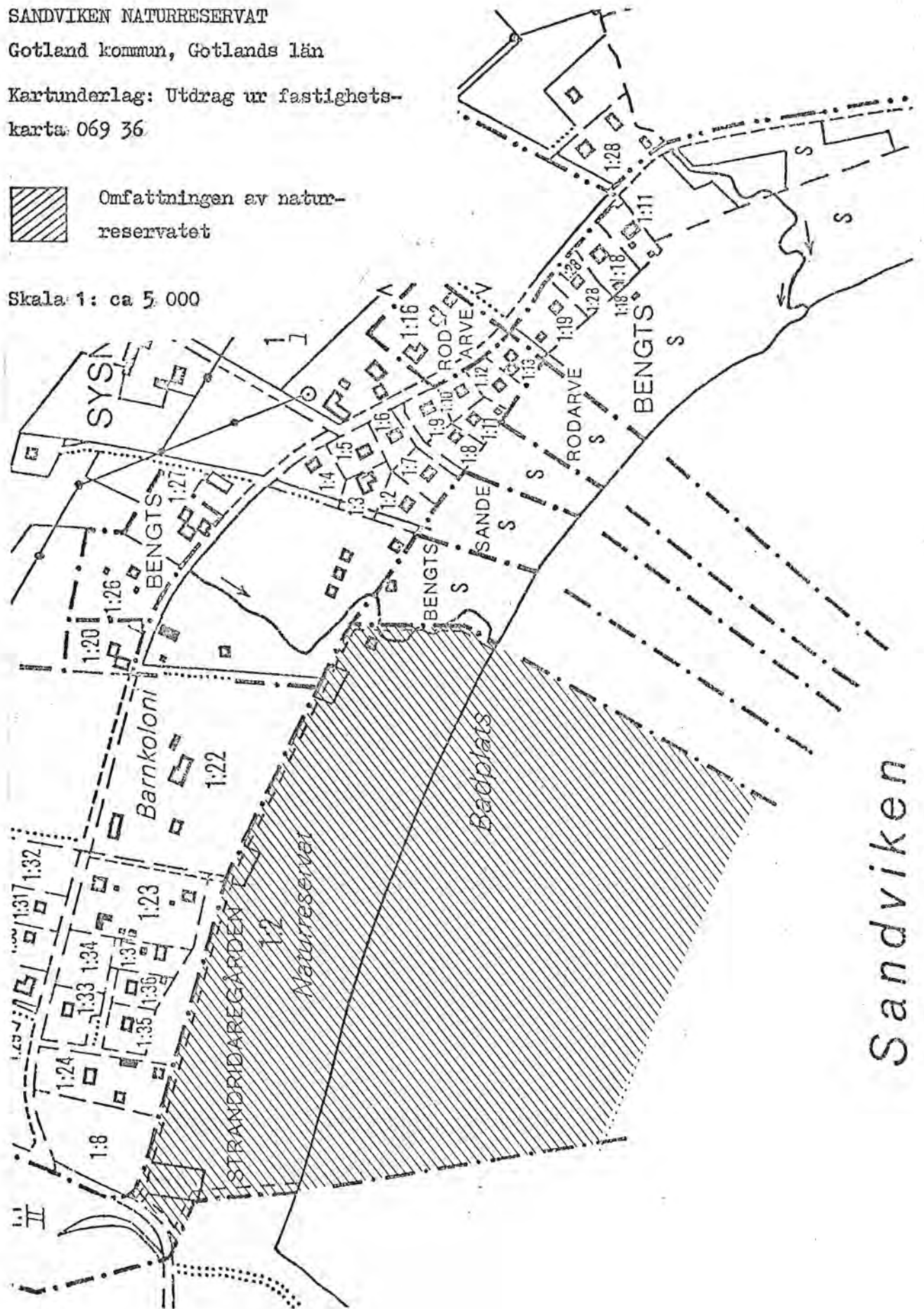
SANDVIKEN NATURRESERVAT

Gotland kommun, Gotlands län

Kartunderlag: Utdrag ur fastighets-
karta: 069 36

 Omfattningen av natur-
reservatet

Skala 1: ca 5 000

Sandviken

SKÖTSELPLANEKARTA 1

tillhör länsstyrelsens beslut
1982-09-26, dnr 11.1211-783-82

SANDVIKEN NATURRESERVAT

Gotland kommun, Gotlands län

----- Gräns för naturreservat

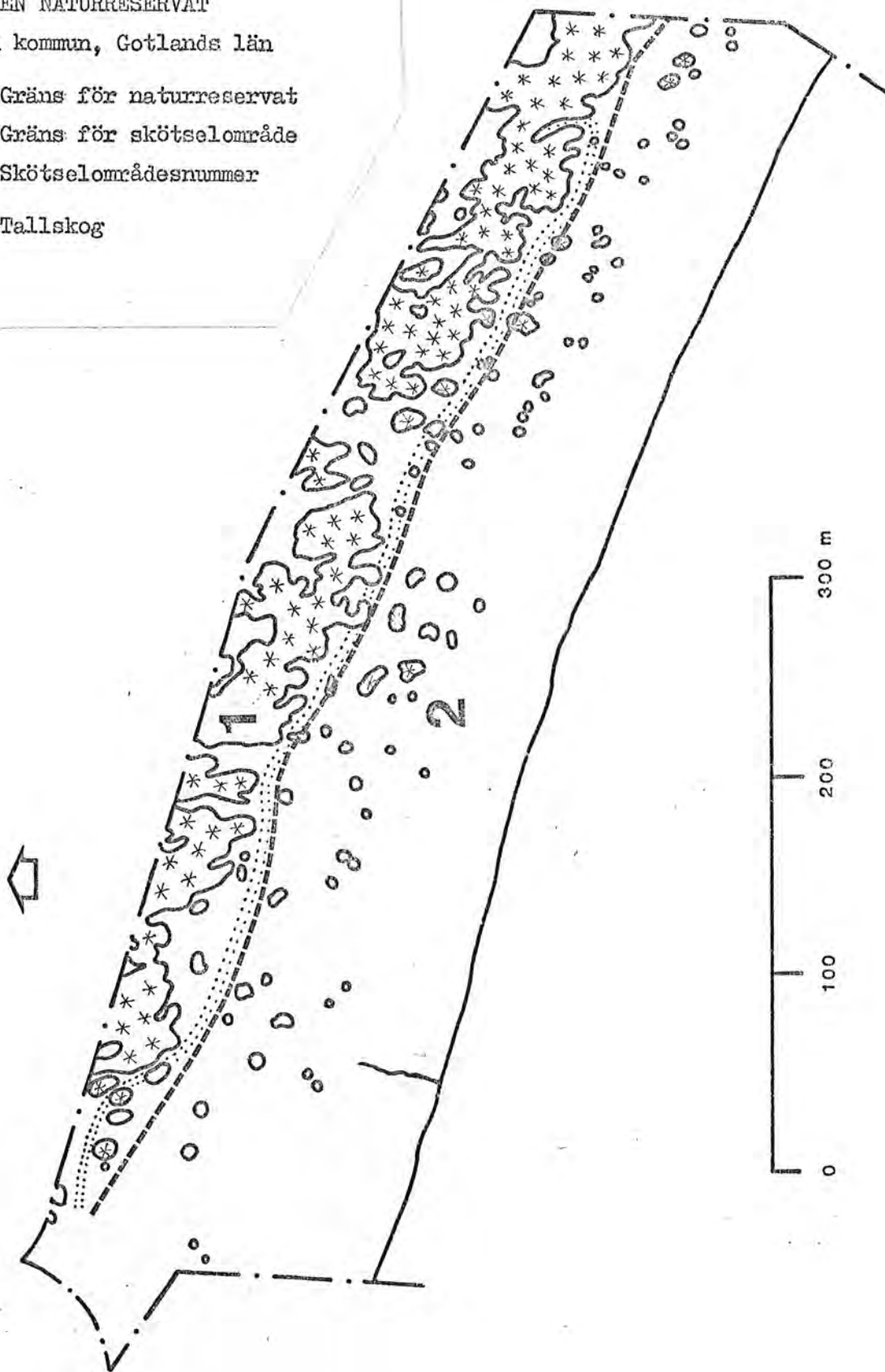
----- Gräns för skötselområde

0 Skötselområdesnummer

Tallskog

Bilaga 2

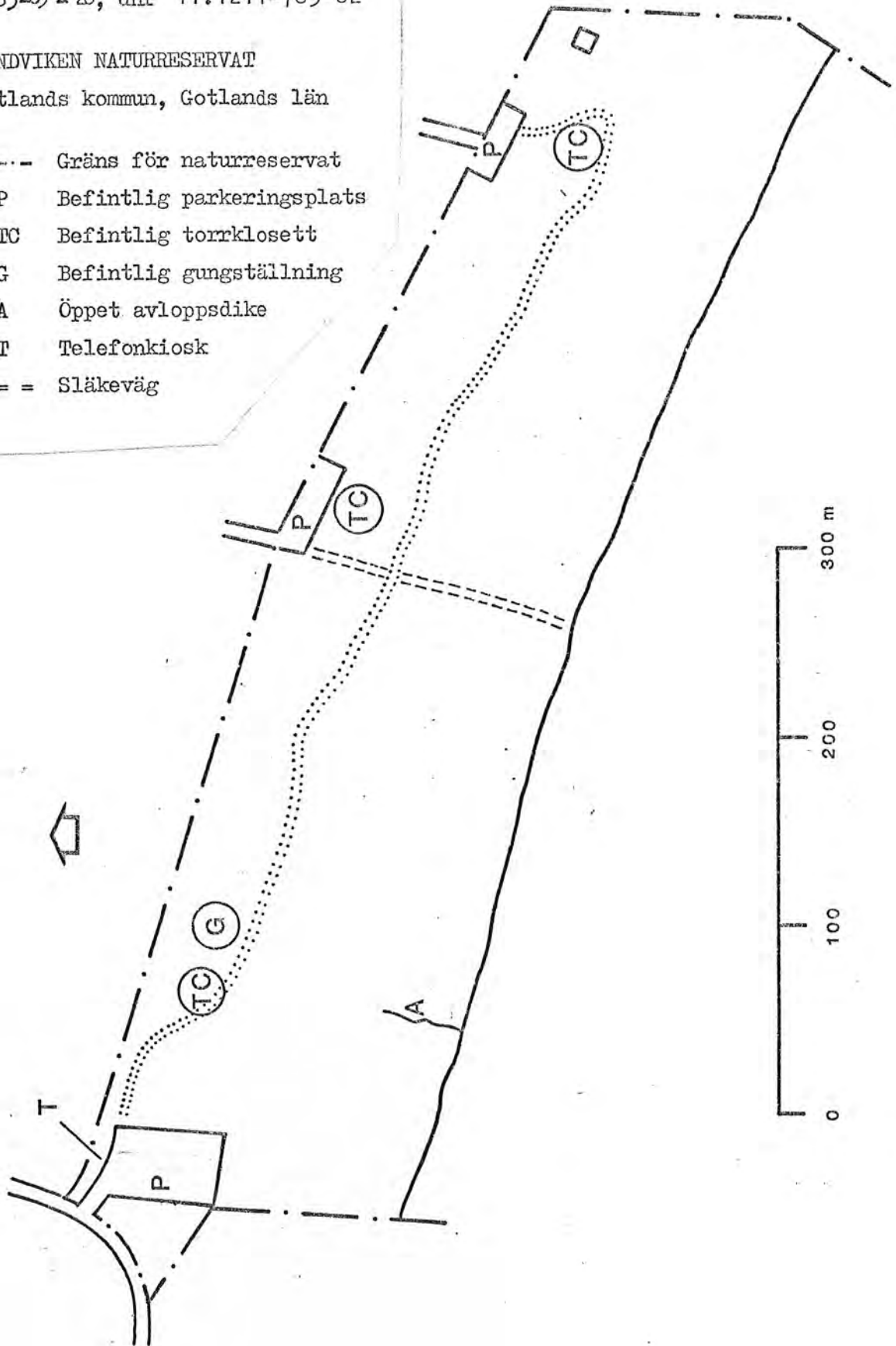
SKÖTSELPLAN EKARTA 2

tillhör länsstyrelsens beslut
1983-09-26, dnr 11.1211-783-82

SANDVIKEN NATURRESERVAT

Gotlands kommun, Gotlands län

- Gräns för naturreservat
 P Befintlig parkeringsplats
 TC Befintlig torrklosett
 G Befintlig gungställning
 A Öppet avloppsdike
 T Telefonkiosk
 = = = Släkeväg

SKÖTSELPLANEKARTA 3

tillhör länsstyrelsens beslut
1983-09-26, dnr 11.1211-783-82

SANDVIKEN NATURRESERVAT
Gotlands kommun, Gotlands län

- Gräns för naturreservat
- ▬ Stängsel
- Utlagda stenblock
- ⓪ Informationsskylt
- B Vägbom

Bilaga 4

